

Ο Μητροπολίτης Ύδρας Προκόπιος Καραμάνος (1874 - 1965)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές](#)

Ένας αυθεντικός ποιμένας της Εκκλησίας.

Η πρόσφατη εορτή του αγίου Μεγαλομάρτυρα Προκοπίου φέρνει στο νου μας το μακαριστό Μητροπολίτη Ύδρας, Σπετσών και Αιγίνης κυρό Προκόπιο, ο οποίος συμπληρώνει φέτος πενήντα χρόνια από την κοίμησή του. Ο μακαριστός Προκόπιος διετέλεσε Μητροπολίτης Ύδρας, Σπετσών (1912) και Αιγίνης (από το 1936). Το κοσμικό όνομά του ήταν Δημήτριος Καραμάνος. Γεννήθηκε το 1874 στο Σταυροδρόμι της Κωνσταντινούπολης, αλλά ανατράφηκε στην Αθήνα. Ο πατέρας του καταγόταν από το Γεράκι Λακωνίας, ενώ η μητέρα του από παλαιά αθηναϊκή οικογένεια. Ήταν αριστούχος απόφοιτος της Νομικής Σχολής και της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Το 1900 χειροτονήθηκε διάκονος στην Αθήνα από τον μητροπολίτη Αθηνών Προκόπιο Β' και τοποθετήθηκε στον Ιερό Ναό Αγίου

ύστερος και έλαβε το οφίκιο του
ριος του Στόλου και καθηγητής
υπικός φίλος του ναυάρχου Π.

επίσκοπος Ύδρας και Σπετσών. Η ποιμαντορία του στη νησιωτική επισκοπή και μετέπειτα μητρόπολη δοκιμάστηκε από τις συνέπειες του Εθνικού Διχασμού και την φιλοβασιλική στάση του. Μετά την εγκατάσταση του Ελευθερίου Βενιζέλου ως πρωθυπουργού στην Αθήνα, ο Προκόπιος και οι λοιποί αρχιερείς που μετείχαν στο εναντίον του «Ανάθεμα» το 1916 κηρύχθηκαν έκπτωτοι του θρόνου τους από το Ανώτατο Εκκλησιαστικό Δικαστήριο. Ο επισκοπικός θρόνος της Ύδρας δεν πληρώθηκε με τη χειροτονία νέου επισκόπου. Ο Προκόπιος επανήλθε στην επισκοπή με βασιλικό διάταγμα μετά τη νίκη των βασιλικών στις εκλογές της 1 Νοεμβρίου 1920. Μετά τη Μικρασιατική καταστροφή και την επάνοδο των αντιβασιλικών στην εξουσία, ο Προκόπιος κηρύσσεται για δεύτερη φορά έκπτωτος του θρόνου. Η οριστική λύση του ζητήματος ήλθε στις 28 Δεκεμβρίου 1922, οπότε η Μείζων Σύνοδος της Εκκλησίας αποφάσισε την επάνοδο όλων των έκπτωτων αρχιερέων στις επισκοπές τους.

Το 1936 στη δικαιοδοσία του Ύδρας Προκοπίου περιήλθαν και τα νησιά Αίγινα και Αγκίστρι, αφού αποσπάστηκαν από την Αρχιεπισκοπή Αθηνών. Ο Προκόπιος δεν θέλησε να αποχωρήσει από το θρόνο της μικρής Μητρόπολης Ύδρας, Σπετσών και Αιγίνης, παρά τις συνεχείς προτάσεις για μετάθεση σε μεγαλύτερες μητροπόλεις. Ακόμα και όταν η μητρόπολη Μονεμβασίας και Σπάρτης -στην οποία υπαγόταν η ιδιαίτερη πατρίδα του- κενώθηκε δύο φορές, ο Ύδρας δεν αποδέχθηκε τις παρακλήσεις να αναλάβει την ποιμαντορία της.

Θεωρείται ως ένας από τους πλέον ισχυρούς και αγωνιστές αρχιερείς της Εκκλησίας. Ήταν άριστος λειτουργός και στοργικός ποιμένας. Επέδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη στελέχωση της επαρχίας του με άξιους λειτουργούς. Χαρακτηριζόταν από απλότητα, αμεσότητα και ήταν γνωστό το σθένος με το οποίο υποστήριζε τις θέσεις του. Διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της νεώτερης ιστορίας της Ελλαδικής Εκκλησίας μέσα από την πεντηκονταετή επισκοπική διακονία του.

Για το χρονικό διάστημα από τον Ιανουάριο του 1962 έως και τον Νοέμβριο του 1965 διετέλεσε τοποτηρητής της νεοσύστατης μητρόπολης Πειραιώς. Το απόγευμα της 3ης Δεκεμβρίου 1965 απεβίωσε πλήρης ημερών στο νοσοκομείο «Ευαγγελισμός» στην Αθήνα. Η σορός του τέθηκε σε λαϊκό προσκύνημα στον Πειραιά, ενώ την 5η Δεκεμβρίου μεταφέρθηκε στην Ύδρα, όπου τελέσθηκε η νεκρώσιμος ακολουθία και η ταφή του στον περίβολο του καθεδρικού ναού της Παναγίας, ύστερα και από ψήφισμα των κατοίκων του νησιού.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

Δημητρακόπουλου Σοφ. Γ., *Χριστιανική Αίγινα*, εκδ. Παρρησία, Αθήνα 2009.

Τζιράκη Νικ. Ε., «Προκόπιος. Ο Καραμάνος», *ΘΗΕ*, 10 (1966), στ. 623.